

Občina Komen

NARAVA

VSEBINA:

RASTLINSTVO, ŽIVALSTVO IN HABITATNI TIPI

VAROVANA OBMOČJA: NATURA 2000, ZAVAROVANA OBMOČJA

NARAVNE VREDNOTE IN EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

RASTLINSTVO, ŽIVALSTVO IN HABITATNI TIPI

Okoljski cilj in kazalci

Cilji	Kazalci
Ohranjanje krajinske in biotske raznovrstnosti ter ohranjanje habitatnih tipov.	Stanje populacije zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst. Stanje prednostnih HT in HT, ki se prednostno ohranjajo na območju RS (visokovrednoteni HT).

HABITATNI TIPI IN RASTLINSTVO

Podatki so bili povzeti iz obstoječih javno dostopnih podatkov in literature. Dodatni podatki o habitatnih tipih, prisotnih na območju občine, so bili pridobljeni tudi na terenskem ogledu v juliju 2014.

Za območje občine Komen je značilna izjemna biotska pestrost. Večina območja je tipična kraška planota (karbonatna podlaga), razen vzhodnega dela občine (območje doline Branice), kjer prevladuje fliš. Pretežni del občine, ki je na karbonatni podlagi, označuje odsotnost voda na površini. Edine površinske vode na Krasu so kali, ki imajo izjemen ekološki pomen. Nekateri od nekdanjih številnih, danes pa večinoma opuščanih kalov so bili obnovljeni v projektu 1001 kal.. Na območju občine Komen so površinski vodotoki prisotni le na vzhodnem delu, ki leži na flišni podlagi (reki Branica in Raša ter njuni pritoki).

Tla na območju Krasa so plitva, skeletna, tudi z golim skalovjem na površini. Nekoč so bili na skeletnih tleh večinoma pašniki, danes se ta območja zaraščajo z grmičevjem (pionirja med lesnimi rastlinami sta brin (*Juniperus communis*) na globjih in hladnejših legah ter ruj (*Cotinus cogyria*) na toplejših in bolj kamnitih tleh) in s sukcesijo prehajajo v gozd. Za območje kraške planote je značilna gozdna združba puhastega hrasta in črnega gabra (*Ostrya carpinifolia*- *Quercetum pubescentis*) (Marinček in Čarni, 2003). Velik del Krasa je bil pogozden s črnim borom (*Pinus nigra*). Vzhodin in deloma tudi severovzhodni del občine na flišni podlagi, je poraščen predvsem z listavci, prevladuje gozdna združba gradna in jesenske vilovine (*Sesleria autumnalis*- *Quercetum petraeae*) (Marinček in Čarni, 2003).

Na območju občine so bili evidentirani sledeči habitatni tipi (vir: kartiranja Kras-Sever, terenski ogled območja julija 2014), ki se prednostno glede na druge habitatne tipe na območju Slovenije ohranjajo v ugodnem stanju (Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS, št. 112/03, 36/09, 33/13):

Tabela : Seznam naravovarstveno pomembnih HT na območju občine Komen

Physis koda	Habitatni tip
31.88	Brinovje kot faza zaraščanja suhih travišč Srednjeevropska grmišča z brinom (<i>Juniperus communis</i>) v nižinah in montanskem pasu večinoma na Primorskem krasu so sukcesijske faze na suhih traviščih iz razreda <i>Festuco-Brometea</i> .
34.323	Srednje Srednjeevropska zmerno suha travišča z glotami (*pomembna rastišča kukavičevk) Srednjeevropska zmerno suha travišča z vrstami rodu <i>Brachypodium</i> (<i>Bromion erecti</i>).
34.752	Submediteransko-ilirski pašniki in suhi kamniti travniki Sem spada večina negozdnih predelov našega Primorskega krasa ("kraška gmajna"). To so ekstenzivni pašniki in kamniti suhi travniki kraških planot Nizkega Krasa (pas črnega gabra, puhastega hrasta) in Visokega krasa (pas bukve). Gre za sekundarna travišča, ki so zaradi plitke plasti prsti in močne erozije močno ogolela, kamnita. Prst je bazična, z malo hraniv, biomasa je pičla, zaradi kamnitosti ruša ni sklenjena. Zaradi lastnosti podlage (voda odteče, močno segrevanje) najdemo veliko termofilnih in kserofilnih vrst. Na najvišjih legah najdemo tudi vrste iz subalpinskega pasu (<i>Leontopodium alpinum</i> , <i>Gentiana acaulis</i> , <i>Sesleria albicans</i> , <i>Primula auricula</i>). Rušo gradijo predvsem <i>Carex humilis</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Bromus erectus</i> , na vetrovnih legah jih zamenja <i>Sesleria juncifolia</i> , na izrazito toplih in suhih pa <i>Stipa eriocalis</i> . Na ekstremno preprihanih in visokih legah lahko tudi <i>Carex mucronata</i> in/ali <i>Sesleria albicans</i> . Preostale značilne vrste so: <i>Centaurea rupestris</i> , <i>Leucanthemum liburnicum</i> , <i>Satureja subspicata</i> subsp. <i>liburnica</i> , <i>Satureja montana</i> subsp. <i>variegata</i> , <i>Plantago holosteum</i> , <i>Jurinea mollis</i> , <i>Crepis chondrilloides</i> , <i>Scorzonera austriaca</i> , <i>Dianthus sanguineus</i> , <i>Teucrium montanum</i> , <i>Gentiana</i>

	<p><i>tergestina</i>, <i>Potentilla tommasiniana</i>, <i>Plantago argentea</i> subsp. <i>liburnica</i>, <i>Euphorbia nicaeensis</i>, <i>Leontodon crispus</i>, <i>Centaurea triumfettii</i>, <i>Muscari botryoides</i>, <i>Pulsatilla montana</i> itd. Večina površin je danes v zaraščanju, prva faza so visoke steblike, največ <i>Laserpitium siler</i>, <i>L. latifolium</i>, <i>Dictamnus albus</i>, <i>Paeonia officinalis</i>, <i>Asphodelus albus</i>, <i>Gentiana lutea</i> subsp. <i>symphyandra</i>, <i>Geranium sanguineum</i> itd. Zaraščajo se v toploljubna listopadna grmišča (npr. z rujem) ali v brinovja.</p>
34.753	<p>Submediteransko-ilirski polsuhi travniki</p> <p>Polsuhi travniki na nekoliko bolj globokih, zmerno vlažnih in mestoma zakisanih tleh. V Sloveniji je to le v submediteranskem delu in sicer vsepovsod na flišni podlagi ter na apnencu v ugodnejših talnih razmerah z več prsti, na dekalificiranih tleh vrtač, dolinic, ipd., tudi na rožencu. Takšni travniki niso gnojni, košnja je 1-2 krat letno, veliko travnikov je v opuščanju in se zaradi ugodnih talnih razmer hitro zaraščajo. Zaraščanje poteka preko faze visokih steblik, na flišu predvsem kobulnice <i>Peucedanum cervaria</i> in ruja. Na kraškem območju so jedra zaraščanja v depresijah. Rušo gradijo poleg vrst <i>Bromus erectus</i>, <i>Briza media</i>, še <i>Chrysopogon gryllus</i> (na nižjih legah), <i>Danthonia alpina</i>, <i>Dactylis glomerata</i>, značilne pa so vrste <i>Ononis spinosa</i>, <i>Lathyrus latifolius</i>, <i>Ferulago galbanifera</i>, <i>Euphorbia verrucosa</i>, <i>Knautia illyrica</i>, <i>Scabiosa grammuntia</i>, <i>Centaurea weldeniana</i>, <i>Scorzonera villosa</i>, <i>Carex flacca</i>, <i>Plantago media</i> ter številne orhideje, predvsem iz rodov <i>Ophrys</i> in <i>Orchis</i>.</p>
35.14	<p>Sestoji navadne šašulice*</p> <p>Sestoji s prevladujočo vrsto <i>Calamagrostis epigejos</i> na zaraščajočih se zakisanih površinah. Ponekod tudi na ruderalnih rastiščih. Majhna zaplata na območju Črkovce (140 m²).</p>
38.22 1	<p>Srednjeevropski kseromezofilni nižinski travniki na razmeroma suhih tleh in nagnjenih legah s prevladujočo visoko pahovko Srednjeevropski mezotrofni do evtrofni nižinski travniki na razmeroma suhih tleh se pojavljajo na nagnjenih legah (ne prestrmih bregovih) na rodovitnih tleh, pretežno na bazični podlagi. Biomase je manj, kosijo običajno 2-krat letno. Floristično bogati sestoji. Prevladujejo vrste <i>Helictrotrichon pubescens</i>, <i>Anthoxanthum odoratum</i>, <i>Carex montana</i>, <i>Filipendula vulgaris</i>, <i>Arrhenatherum elatius</i>, <i>Plantago media</i>, <i>Lotus corniculatus</i>, <i>Briza media</i>, <i>Campanula patula</i>, <i>Veronica chamaedrys</i>, <i>Festuca rubra</i>, <i>Trifolium montanum</i>.</p>
41.7	<p>Toploljubna in primorska hrastovja</p> <p>Gozdovi in gozdčki submediteranskega območja in zahodnih evrazijskih step in polstep v katerih prevladujejo listopadne in delno listopadne termofilne vrste hrastov. Pojavljajo se lahko lokalno v ugodnih mikroklimatskih ali edafskih razmerah in nadomestijo vednozeleno hrastovo gozdove v zmernem in pravem Mediteranu. Segajo na sever v srednjo in subatlantsko Evropo.</p>
41.8	<p>Termofilni gozdovi mešanih listavcev</p> <p>Sestoji z dominantnimi vrstami <i>Ostrya carpinifolia</i>, <i>Carpinus orientalis</i> ali raznimi vrstami rodov <i>Acer</i>, <i>Fraxinus</i>, <i>Tilia</i> in <i>Celtis australis</i> podgorskega in gorskega mediteranskega območja iz zveze <i>Ostryo-Carpinion orientalis</i>.</p>

* Prednostni habitatni tip v EU

Raznovrstnost rastlinstva na območju je velika, saj se prepletajo tako suha travišča, zaraščajoče površine suhih travnikov z grmišči in gozdni predeli. Sicer na suhih travnikih uspevajo tudi zavarovane vrste rastlin kot so vrste iz rodov in družin: *Narcissus* sp., *Dianthus* sp., *Sempervivum* sp., *Gladiolus* sp., *Iris* sp., *Lillium* sp., *Ruscus aculeatus*, *Orchidaceae*, *Paeonia* sp., *Stipa* sp., *Cyclamen purpurascens*, *Helleborus* sp...

Poleg grmišč in gozdne krajine so prisotni tudi suhi travniki, pašniki in opuščene površine, ki se zaraščajo z grmovjem in prehajajo v gozd. Habitati so povezani v mozaik sukcesijskih stadijev. Pestrost habitatov omogoča tudi obstoj pestre favne, predvsem vrst iz skupin ptic, plazilcev in metuljev.

a) Sesalci

Med malimi sesalci lahko na območju občine pričakujemo sledeče vrste: mala rovka (*Sorex minutus*), poljska rovka (*Crocidura leucodon*), gozdna voluharica (*Clethrionomys glareolus*), rumenogrla miš (*Apodemus flavicollis*), navadna belonoga miš (*A. sylvaticus*) ter vzhodni jež (*Erinaceus concolor*), krt (*Talpa europaea*), vrtna rovka (*Crocidura suaveolens*), veverica (*Sciurus vulgaris*), navadni polh (*Glis glis*), lokalizirana in redka je snežna voluharica (*Chionomys nivalis*). Verjetna je tudi prisotnost dimaste miši oz. njene istrske podvrste (*Apodemus agrarius istrianus*). Edini večji rastlinojedi, ki jih lahko pričakujemo na območju posega, so poljski zajec (*Lepus europaeus*), divja svinja (*Sus scrofa*) in srna (*Capreolus capreolus*). Prevladujoče zveri so podlasica (*Mustela nivalis*), kuna belica (*Martes foina*), jazbec (*Meles meles*), lisica (*Vulpes vulpes*).

Špranje v stenah in starih kamnitih kraških hišah in zvonikih cerkva, predvsem pa jame so priljubljena skrivališča netopirjev. Med najbolj ogroženimi so tisti, ki vse leto živijo v jamah (Trontelj, 2000). Znana zatočišča in kotišča v občini (podatki iz Monitoringov netopirjev 2007 do 2013):

- Cerkev Sveti Anton Puščavnik, Škrbina (zatočišče *Plecotus* sp.),
- Cerkev Sveti Jožef, Hruševica (zatočišče vrstam: pozni netopir (*Epitesicus serotinus*), mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposiderus*) in veliki podkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*)),
- Cerkev Sveta Katarina, Kodreti (zatočišče vrsti pozni netopir (*Epitesicus serotinus*)),
- Hiša Kodreti 9 (kotišče vrste mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposiderus*)),
- Cerkev Sveti Mihael, Kobljeglava,
- Cerkev Sveti Danijel, Štanjel,
- Jama pod Bučjo pečjo (JK2744) (zatočišče vrsti mali podkovnjak (*Rhinolophus hipposiderus*)).

b) Ptice

Območje občine je za ptice velikega pomena. Na celotnem Krasu srečamo celo vrsto ogroženih ptic, ki imajo tukaj daleč največje populacije v Sloveniji. Največjo vrstno pestrost najdemo v predelih, kjer se gole površine prepletajo z grmišči in posameznimi drevesi, skratka tam, kjer so obsežne površine v prehodnih sukcesijskih stopnjah. V občini ni večjih površinskih voda, ki bi bile pomembne za ptice. V občini je bilo evidentiranih 34 kalov (vir: 1001 kal, 2007), ki pticam služijo kot napajališča, za gnezdišča so pa premajhni (Trontelj, 2000). Izmed ujed sta na območju občine v bolj odprtem prostoru pogosta kanja (*Buteo buteo*) in kačar (*Circaetus gallicus*) v bolj zaraslih predelih pa so prisotni sršenar (*Pernis apivorus*), kragulj (*Accipiter gentilis*) in skobec (*Accipiter nissus*). Med nočnimi pticami se tu pojavljajo: podhujka (*Caprimulgus europaeus*), veliki skovik (*Otus scops*) in velika uharica (*Bubo bubo*). Izmed redkih in ogroženih vrst velja izpostaviti tudi smrdokavro (*Upupa epops*).

Na območju občine najde ustrezne gnezditvene habitate tudi rjava cipa (*Anthus campestris*) (gole površine). V odprti kraški krajini s posameznimi grmi in drevesi gnezdi prosnik (*Saxicola torquata*), bolj zaraščenih predelih pa najdejo ustrezne habitate penice: pisana penica (*Sylvia nisoria*), črnoglavka (*Sylvia atricapilla*), rjava penica (*Sylvia communis*), vrtna penica (*Sylvia borin*) in mlinarček (*Sylvia surruca*) ter kratkoperuti vrtnik (*Hippolais polyglotta*) ter rjavi srakoper (*Lanius collurius*). S petimi vrstami je na Krasu zastopana družina strnadov. Na najbolj odprtih predelih z le posameznimi drevesi ali grmiči živi veliki strnad (*Miliaria calandra*). Kjer je grmovja več, v živih mejah in na gozdnih obronkih lahko srečamo rumenega strnada (*Emberiza citrinella*), bogata grmovna zarast, a ne pregosto drevje, ustreza plotnemu strnadu (*Emberiza cirulus*). Kjer pride na dan golo kamenje in kjer so med drevesi in grmi raztresene skale, se pojavlja skalni strnad (*Emberiza cia*). Vrtnega strnada (*Emberiza hortulana*) največkrat najdemo ob osamljenih črnih borih ali obronkih najpih sestojev, ki mejijo na kraške travnike.

c) Plazilci

Prisojne lege, topla, kamnita pobočja, skalovje, suhi travniki in svetli gozdovi so bivališča, ki najbolj ustrezajo plazilcem. Kras je s plazilci najbogatejša regija v Sloveniji. Modras (*Vipera ammodytes*) je na Krasu redek, še mnogo redkejši pa je gad (*Vipera berus*). Pogosta je črnica (*Coluber viridiflavus carbonarius*). Precej redkejša je njena svetlejša sorodnica belica (*Coluber gemmonensis*). Kjer je več drevja in grmovja, lahko naletimo na goža (*Zamenis longissima*). Na Krasu so edina slovenska najdišča kraške ali nabrežne kuščarice (*Podarcis melisselensis*). Najbolj kamnite predele brez vsakega rastja naseljuje črnopikčasta kuščarica (*Algyroides nigripunctatus*). V zaraščajoči se kraški krajini se je njen nekoč sklenjen areal spremenil v maloštevilne osamljene otočke. Povsem drugače je z zelencem (*Lacerta viridis*), ki je splošno razširjen in številen skoraj povsod po Krasu (Trontelj 2000). Vse našteje vrste so bile tudi evidentirane na območju občine Komen. Poleg

njih sta bili evidentirani še sledeči: navadni gož (Elaphe longissima) in pozidna kuščarica (Podarcis muralis). V kalih na območju občine je bila evidentirana belouška (Natrix natrix). Večji del občine je na kraškem terenu, tam je velika gostota plazilcev, manjša je na severovzhodnem in vzhodnem delu občine, ki je na hladnejši flišni podlagi.

d) Dvoživke

Zaradi kraškega površja na območju posega ni površinskih vodotokov in večjih stoječih voda, ki bi predstavljale habitat dvoživkam. Izjemnega pomena za dvoživke so kali, v katerih najdejo ustrezna mrestišča hribski urh (*Bombina variegata*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), navadni pupek (*Lissotriton vulgaris*), krastača (*Bufo bufo*) in rosnica (*Rana dalmatina*), vse tudi evidentirane na območju občine. V jamskih sistemih na območju občine se lahko pojavlja človeška ribica (*Proteus anguinus*), njena prisotnost je bila potrjena v Drči jami (JK786) na območju Brestovice pri Komnu in na območju Podlazov pri Štanjelu. Večjo številčnost dvoživk je pričakovati na severovzhodnem in vzhodnem delu občine na območju doline reke Branice in Raše. Tam so bile evidentirane: sekulja (*Rana temporaria*), laška žaba (*Rana latastei*) in hribski urh (*Bombina variegata*).

e) Ribe in obloustke

Na večjem delu občine ni površinskih vodotokov in stoječih voda, ki predstavljajo habitat ribam, obloustkam in rakom. Površinski vodotoki se pojavljajo le na severovzhodnem delu občine (reki Branica in Raša s pritoki). Po podatkih Zavoda za ribištvo Slovenije v Raši živijo pohra (*Barbus balcanicus*), potočna postrv (*Salmo trutta*), soška postrv (*Salmo marmoratus*) in primorski koščak (*Austropotamobius pallipes*). Te vrste pričakujemo tudi v Branici, v katero se steka Raša. Poleg navedenih vrst v Branici na območju občine Komen pričakujemo tudi laškega potočnega piškurja (*Lethenteron zanandreaei*).

f) Nevretenčarji

Na območju občine so prisotni habitati, ki se zelo primerni za obstoj več vrst metuljev. To so predvsem submediteranska suha travišča, grmišča in mejice, ki so mozaično razporejeni in predstavljajo primeren habitat različnih vrst. Na območju občine so bile evidentirane sledeče vrste: barjanski okarček (*Coenonympha oedippus*), hromi volnoritec (*Eriogaster catax*), travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*), petelinček (*Zerynthia polyxena*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), veliki mravljiščar (*Maculinea arion*), strašnični mravljiščar (*Maculinea teleius*) in črni apolon (*Parnassius mnemosyne*) (Čelik in sod., 2004). Na območju zaradi pestrosti habitatov pričakujemo tudi pestro favno hroščev. Med njimi sta bila evidentirana npr. rogač (*Lucanus cervus*) in hrastov kozliček (*Cerambyx cerdo*) (Vernik, 2009, Vrezec in sod., 2011).

VAROVANA OBMOČJA

Okoljski cilj in kazalci

Cilji	Kazalci
1. Ohranjanje ugodnega stanja biotske raznovrstnosti s poudarkom na kvalifikacijskih vrstah in HT na varovanih območjih.	1. Stanje kvalifikacijskih in ključnih vrst in HT (sprememba ugodnega stanja).
2. Ohranjanje lastnosti zavarovanih območij, zaradi katerih so bila zavarovana.	2. Površina uničenih kvalifikacijskih in ključnih habitatnih tipov.

NATURA 2000

Natura 2000 območja so določena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 08/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14). Na območju občine so 3 Natura 2000 območja:

- POO Dolina Branice (SI3000225)
- POO in pPOO Kras (SI3000276)

- POV Kras (SI5000023)

Tabela : Natura 2000 območja v občini Komen

Koda:	SI3000276
Območje:	Kras
Skupina:	POO in pPOO
Površina [ha]:	48041,26
Živalske vrste:	<ul style="list-style-type: none"> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>)* raznolistna mačina (<i>Serratula lycopifolia</i>)* ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>) travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>) barjanski okarček (<i>Coenonympha oedippus</i>) hromi volnoritec (<i>Eriogaster catax</i>) rogač (<i>Lucanus cervus</i>) hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>) bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)

	<ul style="list-style-type: none"> južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>) ostrouhi netopir (<i>Myotis blythii</i>) dolgo krili netopir (<i>Miniopterus schreibersi</i>) dolgonogi netopir (<i>Myotis capaccinii</i>) vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) Tommasinijeva popkoresa (<i>Moehringia tommasinii</i>) drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>) kraški zmrzlikar (<i>Erannis ankeraria</i>) jadranska smrdljiva kukavica (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)
Habitatni tipi:	<ul style="list-style-type: none"> Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso-sedion albi</i>)* Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu* Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)) Sestoji navadnega brina (<i>Junniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok Jame, ki niso odprte za javnost Gozdovi s prevladujočima vrstama <i>Quercus ilex</i> in <i>Quercus rotundifolia</i>
Koda:	SI5000023
Območje:	Kras
Skupina:	POV
Površina [ha]:	58751,61

Vrste ptic:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) ▪ beloglavi jastreb (<i>Gyps fulvus</i>) ▪ kačar (<i>Circaetus gallicus</i>) ▪ planinski orel (<i>Aquila chrysaetos</i>) ▪ sokol selec (<i>Falco peregrinus</i>) ▪ kotorna (<i>Alectoris graeca</i>) ▪ veliki skovik (<i>Otus scops</i>) ▪ velika uharica (<i>Bubo bubo</i>) ▪ podhujka (<i>Caprimulgus europaeus</i>) ▪ smrdokavra (<i>Upupa epops</i>) ▪ hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>) ▪ poljski škrjanec (<i>Alauda arvensis</i>) ▪ rjava cipa (<i>Anthus campestris</i>) ▪ puščavec (<i>Monticola solitarius</i>) ▪ rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>) ▪ vrtni strnad (<i>Emberiza hortulana</i>) ▪ veliki strnad (<i>Miliaria calandra</i>)
Koda:	SI3000225
Območje:	Dolina Branice
Skupina:	SCI
Površina [ha]:	6313,15
Živalske vrste:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* ▪ rogač (<i>Lucanus cervus</i>) ▪ hrastov kozliček (<i>Cerambyx cerdo</i>) ▪ bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) ▪ veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) ▪ hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) ▪ veliki podkovernjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>) ▪ vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) ▪ laški potočni piškur (<i>Lethenteron zanandrei</i>) ▪ grba (<i>Barbus plebejus</i>) ▪ laška žaba (<i>Rana latastei</i>) ▪ močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) ▪ veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)
Habitatni tipi:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso-sedion albi</i>)* ▪ Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) ▪ Sestoji navadnega brina (<i>Junniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih

*prednostna vrsta ali habitatni tip

ZAVAROVANA OBMOČJA

Na območju občine Komen je **10 zavarovanih območij**, in **sicer 1 krajinski park, 1 spomenik oblikovane narave in 8 naravnih spomenikov**:

- krajinski park Štanjel (ID 1277)
- naravni spomenik Gabrovica pri Komnu - Lipi pri c. Sv. Petra (ID 1292)
- naravni spomenik Ivanji Grad - Preserska jama (ID 1298)
- naravni spomenik Kobdilj - Fabianijeva murva (ID 1301)
- naravni spomenik Komen - gozd Cirje (ID 1302)
- naravni spomenik Komen - gozd Draga (ID 1303)
- naravni spomenik Komen - Obršljanski gozd (ID 1304)
- naravni spomenik Sveto - lipa pred vaško cerkvijo (ID 1341)
- naravni spomenik Štanjel - Kopriva - nahajališče kraškega marmorja (ID 1342)
- spomenik oblikovane narave Vrtni park v Štanjelu (ID 1766)

Na območju občine Komen je tudi eno predlagano zavarovano območje, in sicer Kraški regijski park.

NARAVNE VREDNOTE IN EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Okoljski cilj in kazalci

Cilji	Kazalci
1. Ohranjanje naravnih vrednot in preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti ter ohranitev naravnega ravnovesja na EPO.	Stanje naravnih vrednot in EPO.

* povzeto po predlogu OPN za občino Komen

NARAVNE VREDNOTE

V občini Komen je 94 naravnih vrednot – jam, 20 naravnih vrednot – točk in 8 naravnih vrednot – območij. V občini sta tudi 2 pričakovani naravni vrednoti, in sicer Karbonati in Kras.

a) NARAVNE VREDNOTE – OBMOČJA:

1. Komen - Draga - gozd (Evid. št. 2881)
2. Gorjansko - nahajališče sige (Evid. št. 3456)
3. Komen - Škrbina - nahajališče fosilov (Evid. št. 3627)
4. Brestoviške polje (Evid. št. 1686)
5. Obršljanski gozd (Evid. št. 3617)
6. Brestoviški dol (Evid. št. 356)
7. Škarnik - soteska (Evid. št. 1728)
8. Raša (Evid. št. 4430)

b) NARAVNE VREDNOTE – TOČKE:

1. Gabrovica pri Komnu - lipe pri cerkvi sv. Petra (Evid. št. 1650)
2. Ivanji grad - drevje pri cerkvi sv. Križa (Evid. št. 1692)
3. Sveto pri Komnu - lipa (Evid. št. 307)
4. Brestovica pri Komnu - divji kostanj v bližini hiše št. 88 (Evid. št. 1695)
5. Obršljanski gozd (Evid. št. 3617)
6. Kopriva - nahajališče apnenca "kopriva" (Evid. št. 314)
7. Komen - Draga - gozd (Evid. št. 2881)

8. Komen - Škrbina - nahajališče fosilov (Evid. št. 3627)
9. Komen - nasad črnega bora v Cirju (Evid. št. 1643)
10. Jama Podlukovec (Evid. št. 1647)
11. Gorjansko - nahajališče sige (Evid. št. 3456)
12. Brestoviške polje (Evid. št. 1686)
13. Brje pri Komnu - Mihljavc (Evid. št. 4769)
14. Kregolišče - kal (Evid. št. 4771)
15. Ponikve - nahajališče fosilov (Evid. št. 4485 OP)
16. Sveto - lokev pri sv. Miklavžu (Evid. št. 4774)
17. Brestoviški dol (Evid. št. 356 V)
18. Kovači - Štenbergerjeva bukev (Evid. št. 1715)
19. Kal na Mrtvaškem hribu (Evid. št. 4772)
20. Fabianijeva murva (Evid. št. 1545)

C) NARAVNE VREDNOTE – JAME:

- Benčinovka (Evid. št. 40519)
- Brezence za Tolstim vrhom (Evid. št. 45371)
- Brezno na Lazu (Evid. št. 45354)
- Brezno na Grmadi (Evid. št. 46289)
- Brezno v Brajdah-Obedica (Evid. št. 46553)
- Brezno v dolini Lazci (Evid. št. 45353)
- Brezno pri kaverni v Borštu (Evid. št. 45386)
- Faknov bezen (Evid. št. 45397)
- Franckova jama (Evid. št. 42158)
- Fruševka (Evid. št. 49066)
- Gabroviška globonica (Evid. št. 45394)
- Dolenca (Evid. št. 40785)
- Drča jama (Evid. št. 40786)
- Drenovca (Evid. št. 42159)
- Jama 1 v Drči (Evid. št. 40530)
- Jama 2 na Ponikovski gmajni (Evid. št. 41933)
- Jama 3 na Ponikovski gmajni (Evid. št. 41934)
- Jama 1 na Ponikovski gmajni (Evid. št. 41932)
- Globonica na Novicah (Evid. št. 45363)
- Golobjak (Evid. št. 45379)
- Gor 1 (Gorjansko) (Evid. št. 49232)
- Governova jama (Evid. št. 45360)
- Jama pri Grofovem borštu (Evid. št. 46652)
- Jama Batista (Evid. št. 45624)
- Jama pod Cerjem (Evid. št. 48274)
- Jama pod Furlanovo hišo (Evid. št. 44409)
- Jama na Gradinah (Evid. št. 45380)
- Jama na Jezeru (Evid. št. 45351)
- Jama na Mescih (Evid. št. 40819)
- Jama na Svrgljičevem (Evid. št. 41924)
- Jama na Tolstem vrhu (Evid. št. 45372)
- Jama na Vrhku (Evid. št. 45377)
- Jama Podlukovec (Evid. št. 41927)
- Jama pri Belem gabru (Evid. št. 48848)
- Jama v Borštu (Evid. št. 42943)
- Jama v Devinščinah (Evid. št. 45375)
- Jama v Drenovici (Evid. št. 42167)

- Jama v Globokem dolu (Evid. št. 45362)
- Jama z agregatom (Evid. št. 49211)
- Jama zahodno od starih Klaričev (Evid. št. 48273)
- Jama v Linišču (Evid. št. 44561)
- Jama v Mercah (Evid. št. 41926)
- Jama v Paradinah (Evid. št. 40508)
- Jama v Podkalinah (Evid. št. 46651)
- Jama v Redeljevi (Evid. št. 40515)
- Jama v Senožeti (Evid. št. 46479)
- Jama v suhem potoku (Evid. št. 46546)
- Jama pod Krepo (Evid. št. 44870)
- Jama pod Lukovcem (Evid. št. 41929)
- Jama pri lipi samotarki (Evid. št. 48210)
- Jožefatovca (Evid. št. 49209)
- Kalšek (Evid. št. 48849)
- Kaverna 2 pri Zetovi jami (Evid. št. 45387)
- Kob 1 (Kobdilj) (Evid. št. 47421)
- Kobjeglavski hrami (Evid. št. 44961)
- Komenska globonica (Evid. št. 45364)
- Jelenca (Evid. št. 40974)
- Lenjajev bezen (Evid. št. 453959)
- Linca (Evid. št. 44869)
- Krtovca (Evid. št. 41925)
- Orožarna (Evid. št. 48860)
- Ovčarjeva jama (Evid. št. 45373)
- Nemčja jama (Evid. št. 44408)
- Novo brezno na Tolstem vrhu (Evid. št. 45370)
- Pipenca (Evid. št. 42712)
- Pirotova jama (Evid. št. 42157)
- Podganja jama (Evid. št. 45396)
- Pogosova pečina (Evid. št. 45382)
- Polično brezno (Evid. št. 44139)
- Preserska jama (Evid. št. 42212)
- Ravbarjevo brezno (Evid. št. 45227)
- Požiralnik Mohorini (Evid. št. 44558)
- Pečina na Gradinah (Evid. št. 45381)
- Pečina pri Ivanjem Gradu (Evid. št. 47415)
- Pečina v Globoki dolini (Evid. št. 42168)
- Pečina v Javi (Evid. št. 45352)
- Pečina v Malašici (Evid. št. 40537)
- Pečinca pri Ovčarjevi jami (Evid. št. 45374)
- Peraseva jama (Evid. št. 44559)
- Saksidovo brezno (Evid. št. 44138)
- Slepa jama (Evid. št. 41923)
- Smodinkna pečina (Evid. št. 45384)
- Tomaževiška globonica (Evid. št. 45378)
- Tonkova jama (Evid. št. 45383)
- Trebčica (Evid. št. 41892)
- Škalova jama na Gnojnah (Evid. št. 48269)
- Štanjelsko brezno (Evid. št. 44106)
- Štehanova jama (Evid. št. 45388)
- Zetova jama (Evid. št. 45223)

- Vilenca (Evid. št. 47420)
- Volčjigrajska Globonica (Evid. št. 45376)
- Zagonja kaverna (Evid. št. 45361)
- Valska jama (Evid. št. 40946)
- Vaukna jama (Evid. št. 45222)

EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Na območju občine Komen so **3 ekološko pomembna območja:**

- **EPO Jama 2 v Drči (ID št. 50101)**
- **EPO Kras (ID št. 51100)**
- **EPO Dolina Branice (ID št. 53400)**

Tabela : Ekološko pomembna območja na območju Občine Komen

EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA	
Ime EPO:	Kras
Identifikacijska številka:	51100
Opis:	Obsežna apneniška planota v jugozahodnem delu Slovenije, severozahodni del dinarskega krasa s številnimi površinskimi in podzemeljskimi kraškimi pojavi ter veliko pestrostjo habitatnih tipov (jame, suha travišča, brinovja, črničevje, skalne stene, ...). Življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst (21 vrst ptic, 10 vrst netopirjev, 51 vrst rastlin ...). Mnogi med njimi so endemiti, največ jih je med predstavniki podzemeljske favne. Selitveni koridor velikih sesalcev in ujed (Naravovarstveni atlas, 2014).
Površina [ha]:	66326,6

EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA	
Ime EPO:	Dolina Branice
Identifikacijska številka:	53400
Opis:	Zgornji del porečja reke Branice z južnim delom Vipavskih brd in severnim robom Krasa. Reka Branica in njeni pritoki ter okoliški gozdovi in travniki so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih živalskih vrst. Med njimi izstopajo vejicati netopirji, ki imajo v gradu Rihemberk največjo znano porodniško kolonijo v Sloveniji, in laška žaba, ki ima tu skrajni vzhodni rob areala (Naravovarstveni atlas, 2014).
Površina [ha]:	3705,4

EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA	
Ime EPO:	Jama 2 v Drči
Identifikacijska številka:	50101
Opis:	Jama z ozkim vhodom v pobočju pod Rašico nad Brestoviškim poljem. Na globini 51 metrov je v jami sifonsko jezero. Življenjski prostor jamskih kozic (<i>Troglocharis sp.</i>) (Naravovarstveni atlas, 2014).